

най-характерните особености на тази специфика, на които се посвещават следващите страници на труда ми.

* * *

Яркият стремеж към достигане, завоюване и отстояване на лидерската позиция е дълбоко присъщ и на циганите. При тях обаче, както бе казано, по силата на историческите последици от техния житейски път и особеностите на съвременния им начин на живот, този стремеж се разкрива в по-особена светлина и с по-други нюанси в сравнения със същия при други етноси, етнически групи и общности, на най-съществената част от които ще се обърне специално внимание.

На първо място в системата на циганското лидерство прави впечатление **степента на "кристиализация"** на лидерската позиция съобразно със сферата на нейната изява. Това е така, защото, поне в досегашните исторически времена, има явна и много съществена разлика между циганската лидерска изява в трудово-профессионалната сфера, от една страна, и тази в обществено-политическата или културно-просветния живот сред ромската общественост, от друга страна. Утвърдилите се като професионалисти в своето поприще цигани имат относително по-стабилна и дълготрайна позиция, когато се изявяват като лидери. Водещата им роля в "бранша" (дори когато той има девиантен характер на реализация) им гарантира по-голяма ефективност и даже популярност сред тяхната етническа общност.

Не такова е положението на циганските лидери, които имат за поприще на изява обществено-политическия и културно-просветния живот сред ромската общност. Тук много по-лесно се предявяват претенции за лидерство, но много по-трудно те се реализират на практика. Тук лидерството е и далеч по-нетрайно по време на реализация от една и съща личност: то може относително лесно да "блесне" и също така доста бързо да "загасне" или дори да се забрави.

Струва ми се, че разликата в това отношение може да бъде обяснена, - особено ако въпросните сфери за изява на лидерство се вземат откъм мястото им в опозицията "статика